

รายงานการกำหนดมาตรการ และประเด็นความรู้ที่ให้แก่ผู้รับบริการ/ผู้มีส่วนได้
ส่วนเสียเพื่อการขับเคลื่อนการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพกลุ่มวัยเรียนวัยรุ่น
(Advocacy/Intervention) รอบที่ 1 : 5 เดือนแรก ปี 2565

ตัวชี้วัดที่ 1.2 ระดับความสำเร็จของการขับเคลื่อนการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพกลุ่มวัยเรียนวัยรุ่น

หน่วยงาน ศูนย์อนามัยที่ 6

กลุ่มพัฒนาการส่งเสริมสุขภาพวัยเรียนวัยรุ่น ศูนย์อนามัยที่ 6 ขับเคลื่อนการดำเนินงานที่ผ่านมาร่วมกับ
ภาคีเครือข่ายในเขตสุขภาพที่ 6 เพื่อส่งเสริมให้วัยรุ่นมีพฤติกรรมสุขภาพ และอนามัยการเจริญพันธุ์ที่
เหมาะสม

ประเด็นภาวะสุขภาพ พบว่า เด็กอายุ 6-14 ปี สูงดีสมส่วน ภาวะเตี้ย เริ่มอ้วนและอ้วนยังไม่ผ่านค่า
เป้าหมาย ประกอบกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ส่งผลต่อการเปิดเทอม และการจัดการเรียน
การสอน ดังนั้น Intervention ที่สำคัญ คือ การสื่อสารความรู้ด้านสุขภาพในประเด็น อาหารและการออก
กำลังกายเพื่อให้เด็กวัยเรียนสูงดีสมส่วน และการเตรียมความพร้อมในการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19
ในสถานศึกษา การเสริมสร้างการเรียนรู้ลดภาวะชดด้วยการได้รับยาเม็ดเสริมธาตุเหล็กยังไม่ผ่านค่าเป้าหมาย แต่มี
การดำเนินงานที่ดีขึ้น จากการผลักดันนโยบายการจ่ายยาเม็ดเสริมธาตุเหล็กงบประมาณสำนักงานหลักประกัน
สุขภาพแห่งชาติ (สปสช.) สนับสนุนการจัดบริการตามแนวทางการบริหารงบประมาณส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรค
ประเภทบริการ (P&P Area based: PPA) โดยศูนย์อนามัยติดตามและรายงานผลการดำเนินงาน เพื่อให้มีการ
ดำเนินงานที่ครอบคลุมมากขึ้น

ประเด็นพฤติกรรมทางเพศ อนามัยการเจริญพันธุ์

1. การคุมกำเนิดโดยเฉพาะวิธีกึ่งถาวรเป็น Intervention สำคัญ เป็นปัจจัยที่ช่วยลดอัตราการคลอดและการ
ตั้งครรรภ์ซ้ำในวัยรุ่น

2. การผลักดันให้การคุมกำเนิดด้วยวิธีสมัยใหม่เป็น QOF เขตสุขภาพที่ 6 ศูนย์อนามัยที่ 6 และเครือข่ายใน
เขตสุขภาพที่ 6 ร่วมกันผลักดันให้การคุมกำเนิดด้วยวิธีสมัยใหม่เป็น QOF ซึ่งเป็นการกระตุ้น และสร้างแรงจูงใจในการ
ดำเนินงานให้ครอบคลุมมากขึ้น จากการติดตามผลการดำเนินงาน พบว่าการคุมกำเนิดด้วยวิธีสมัยใหม่เพิ่มสูงขึ้นเป็น
ลำดับที่ 1 ของประเทศ และมี 4 จังหวัดที่ดำเนินการได้มากกว่าร้อยละ 80 (จังหวัดฉะเชิงเทรา ชลบุรี จันทบุรี และ
สระแก้ว)

3. การนิเทศ ติดตาม และสร้างแรงจูงใจให้ผู้ปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อยกระดับการบริการและวัยรุ่นได้รับ
บริการคุมกำเนิดชนิดกึ่งถาวรให้เพิ่มขึ้น

4. อัตราการคลอดในหญิงอายุ 15-19 ปี และการตั้งครรรภ์ซ้ำลดลงและผ่านค่าเป้าหมาย

5. อัตราการคลอดในหญิงอายุ 10-14 ปี ไม่ผ่านค่าเป้าหมาย เป็นประเด็นสำคัญที่ต้องเร่งดำเนินการ เพราะ
กลุ่มอายุต่ำกว่า 15 ปี มีสถานะทางการศึกษาส่วนใหญ่เป็นนักเรียน และเป็นการตั้งครรรภ์ที่ไม่ได้ตั้งใจ

6. สร้างการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วน เพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนการดำเนินงานในทุกกระดับ
ภายใต้พ.ร.บ.การป้องกันและแก้ไขปัญหการตั้งครรรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ.2559

และจากการประชุมคณะทำงานส่งเสริมสุขภาพวัยรุ่น เพื่อติดตาม สรุปผลการดำเนินงาน และจัดทำ
แผนปฏิบัติการเพื่อขับเคลื่อนงานส่งเสริมสุขภาพกลุ่มวัยเรียนวัยรุ่น ปีงบประมาณ 2565 เน้นการขับเคลื่อนกลไก
สำคัญ และสนับสนุนการสร้างความรู้ด้านสุขภาพเพื่อวัยรุ่นวัยเรียนวัยรุ่นสูงดีสมส่วน ไม่มีภาวะโลหิตจางจากการ
ขาดธาตุเหล็ก ป้องกันการตั้งครรรภ์และการตั้งครรรภ์ซ้ำ

1. เป้าหมายและตัวชี้วัดการดำเนินงาน

- อัตราการคลอດมีซีฟในหญิงอายุ 10-14 ปี ไม่เกิน 0.9 ต่อ ประชากรหญิงอายุ 10-14 ปีพันคน
- อัตราการคลอດมีซีฟในหญิงอายุ 15-19 ปี ไม่เกิน 25 ต่อ ประชากรหญิงอายุ 15-19 ปีพันคน
- ร้อยละตั้งครรภ์ซ้ำในหญิงอายุน้อยกว่า 20 ปี ไม่เกิน 13
- ร้อยละของหญิงอายุน้อยกว่า 20 ปี ที่ได้รับการคุมกำเนิดด้วยวิธีสมัยใหม่ (Modern methods) หลังคลอດหรือหลังแท้ง ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
- ละของหญิงอายุน้อยกว่า 20 ปี หลังคลอດหรือหลังแท้งที่คุมกำเนิดได้รับการคุมกำเนิดด้วยวิธีกึ่งถาวร (ยาฝังคุมกำเนิด/ห่วงอนามัย) ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
- เด็กอายุ 6-14 ปี สูงดีสมส่วน ร้อยละ 66
- เด็กอายุ 12 ปี ปราศจากฟันผุ (Caries free) ร้อยละ 71
- เด็กวัยเรียนพบภาวะซีด ร้อยละ 20
- เด็กพิเศษได้รับการคัดกรองสุขภาพร้อยละ 50
- โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพแนวใหม่ จำนวน 200 โรงเรียน
- เด็กอายุ 6-14 ปี มีภาวะเริ่มอ้วนและอ้วน ไม่เกินร้อยละ 10

2. ข้อเสนอเชิงนโยบาย และกลไกขับเคลื่อนงาน

ข้อเสนอเชิงนโยบาย	กลไกการขับเคลื่อน
1.การผลักดันให้การคุมกำเนิดด้วยวิธี สมัยใหม่ เป็น QOF หรือ PPA อย่าง ต่อเนื่อง	ศูนย์อนามัยและจังหวัดสนับสนุนและคืนข้อมูลให้สปสข.เขต
2.สร้างการเชื่อมโยงนโยบายและแผนการดำเนินงานระดับจังหวัดสู่พื้นที่	คณะกรรมการฯจัดทำแผนบูรณาการร่วมมือระหว่างหน่วยงานและถ่ายระดับสู่พื้นที่
3.สถานบริการสาธารณสุข พัฒนาระบบบริการให้เอื้อต่อการเข้าถึงของวัยรุ่น (โดยเฉพาะการปรึกษา คุมกำเนิด การยุติการตั้งครรภ์ และการส่งต่อ)	สสจ.ทุกจังหวัดสนับสนุนให้สถานบริการสาธารณสุขพัฒนาระบบบริการและการประชาสัมพันธ์เพื่อเพิ่มการเข้าถึง
4.ยกระดับมาตรการเฝ้าระวัง ป้องกัน COVID-19 ในสถานศึกษาด้วยการพัฒนาโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ HPS Plus HL เขตสุขภาพที่ 6	สื่อสาร สนับสนุนมาตรการสถานศึกษาผ่านช่องทางไลน์ และอื่น ๆ
5.ยกระดับการส่งเสริมสุขภาพสถานศึกษาด้วยการพัฒนาโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระดับเพชร และอื่น ๆ	ศูนย์อนามัยร่วมกับ สสจ.จัดกระบวนการสร้างการเรียนรู้เครือข่ายโรงเรียนยกระดับการจัดการสุขภาพวัยเรียน วัยรุ่นในสถานศึกษา
6.ขับเคลื่อนยกระดับคุณภาพมาตรฐานงานส่งเสริมสุขภาพเด็กวัยเรียนในบุคคลิจิตัล เช่น ก้าวทำใจ TeensCLUB	บูรณาการขับเคลื่อนสื่อสารรูปแบบการเข้าถึงข้อมูลผ่านการสนับสนุนมาตรการยกระดับมาตรการเฝ้าระวังป้องกัน COVID-19

ข้อเสนอเชิงนโยบาย	กลไกการขับเคลื่อน
7.ขับเคลื่อนนโยบายการบริหารจัดการภาวะโลหิตจางจากการขาดธาตุเหล็กด้วยการจ่ายยาเม็ดเสริมธาตุเหล็กในเด็กวัยเรียน(PPA)	ศูนย์อนามัยสนับสนุนข้อมูลวิชาการและจัดทำชุดข้อมูลส่งให้เครือข่ายสสจ. สสจ. ส่งข้อมูลให้เครือข่ายสาธารณสุขในพื้นที่ เพื่อติดตามการจัดบริการจ่ายยา ฯ

3. ประเด็นขับเคลื่อนการดำเนินงาน

- 3.1 การขับเคลื่อนพ.ร.บ.วัยรุ่นฯ ผ่านคณะกรรมการฯ เพื่อถ่ายทอดนโยบายสู่ระดับพื้นที่ และกำกับติดตามการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์
- 3.2 การคุมกำเนิด โดยอบรมการให้คำปรึกษาครอบครัว/ฝังยาคุมกำเนิด และ PPA เขตสุขภาพที่ 6
- 3.3 การขยายหน่วยบริการยุติการตั้งครรภ์ที่ปลอดภัย/Tele Medicine และรพ.ปลายทาง เพื่อเป็นทางเลือกที่ปลอดภัย Unwanted Pregnancy
- 3.4 การพัฒนาและยกระดับการจัดบริการที่เป็นมิตรสำหรับวัยรุ่น
- 3.5 ขับเคลื่อนมาตรฐานการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นระดับอำเภอ เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมของเครือข่ายในระดับตำบล อำเภอ และเป็นการขับเคลื่อนพ.ร.บ.วัยรุ่นในระดับอำเภอ

4. มาตรการขับเคลื่อนการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพกลุ่มวัยรุ่นวัยเรียนวัยรุ่น ที่สอดคล้องกับ PIRAB

- 4.1 มาตรการสนับสนุนการจัดบริการที่เป็นมิตรสำหรับวัยรุ่นและเยาวชน
สอดคล้องกับ Partner สนับสนุนการจัดบริการที่เป็นมิตรสำหรับวัยรุ่นและเยาวชน
- 4.2 มาตรการประสาน และสร้างการมีส่วนร่วมของเครือข่ายในการส่งเสริมสุขภาพวัยรุ่น
สอดคล้องกับ Partner, Invest ประสาน และสร้างการมีส่วนร่วมของเครือข่ายในการส่งเสริมสุขภาพวัยรุ่น
- 4.3 มาตรการติดตามการดำเนินการตามยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น
สอดคล้องกับ Partner สนับสนุนการจัดบริการที่เป็นมิตรสำหรับวัยรุ่นและเยาวชน
- 4.4 มาตรการการขับเคลื่อนพ.ร.บ.การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ.2559
สอดคล้องกับ Regulate and Legislate การขับเคลื่อนพ.ร.บ.การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ.2559
- 4.5 มาตรการสื่อสารสร้างกระแสเพิ่มช่องทางการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศที่ตรงกลุ่มเป้าหมาย
สอดคล้องกับ Advocate สื่อสารสร้างกระแสเพิ่มช่องทางการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศที่ตรงกลุ่มเป้าหมาย
- 4.6 มาตรการพัฒนาศักยภาพภาคีเครือข่ายเพื่อยกระดับการจัดบริการ
สอดคล้องกับ Build Capacity พัฒนาศักยภาพส่งเสริมสุขภาพวัยรุ่น
- 4.7 มาตรการพัฒนาวิชาการส่งเสริมสุขภาพวัยรุ่น
สอดคล้องกับ Build Capacity พัฒนาศักยภาพส่งเสริมสุขภาพวัยรุ่น
- 4.8 มาตรการสนับสนุนการจัดบริการส่งเสริมสุขภาพวัยรุ่นให้เข้าถึงบริการสุขภาพตามชุดสิทธิประโยชน์ และยกระดับมาตรการเฝ้าระวัง COVID-19
สอดคล้องกับ Build Capacity , Partner, Invest สนับสนุนการจัดบริการส่งเสริมสุขภาพวัยรุ่นให้เข้าถึงบริการสุขภาพตามชุดสิทธิประโยชน์ และยกระดับมาตรการเฝ้าระวัง COVID-19

5. ประเด็นความรู้สำหรับผู้รับบริการ และ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย <https://hpc6.anamai.moph.go.th/th/c-young>

<ul style="list-style-type: none"> ● ยาเม็ดเสริมธาตุเหล็กสำหรับเด็กวัยเรียน ● การจัดการน้ำหนักเด็กวัยเรียน ● ชุดความรู้ NuPETHS ● การดำเนินการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ● การคัดกรองสุขภาพเด็กพิเศษ ● การส่งเสริมสุขภาพช่องปาก ● มาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ในสถานศึกษา ● การจัดเมนูอาหารกลางวันตามมาตรฐาน Thai School Lunch ● วัยรุ่นสูงตีสมส่วน By NEST 	<ul style="list-style-type: none"> ● สิทธิของวัยรุ่นตามพ.ร.บ.การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น ● ยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น ● ชุดสิทธิประโยชน์สำหรับวัยรุ่น ● การคุมกำเนิดสำหรับวัยรุ่น ● มาตรฐานการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นระดับอำเภอ ● มาตรฐานบริการสุขภาพที่เป็นมิตรสำหรับวัยรุ่นและเยาวชนฉบับพ.ศ.2563 ● ความรอบรู้ด้านสุขภาพ
---	--

ความรู้	ประเภท	ช่องทางการสื่อสาร
1. สิทธิของวัยรุ่นตามพ.ร.บ.การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น	Info graphic Document	ไลน์กลุ่ม webpage Line Official : TEEN CLUB
2. ยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น	Document	ไลน์กลุ่ม webpage
3. ชุดสิทธิประโยชน์สำหรับวัยรุ่น	Info graphic	webpage Line Official : TEEN CLUB
4. การคุมกำเนิดสำหรับวัยรุ่น	Info graphic	webpage Line Official : TEEN CLUB
5. มาตรฐานการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นระดับอำเภอ	คู่มือ Document โปรแกรมออนไลน์	ไลน์กลุ่ม Web browser
6. มาตรฐานบริการสุขภาพที่เป็นมิตรสำหรับวัยรุ่นและเยาวชนฉบับพ.ศ.2563	คู่มือ Document โปรแกรมออนไลน์	ไลน์กลุ่ม Web browser
7. ความรอบรู้ด้านสุขภาพ	Info graphic Document	ไลน์กลุ่ม webpage
8. ชุดความรู้ NuPETHS	Clip Video	ไลน์กลุ่ม คิวอาร์โค้ด หนังสือราชการ
9. Teen Club	Infographic	ไลน์กลุ่ม /webstie HPC6/ หนังสือราชการ
10. คลังความรู้วัยเรียนวัยรุ่น	Infographic	ไลน์กลุ่ม /webstie HPC6